

TRYGDERETTEN

Denne ankesaken ble avgjort den 7. juli 2017 i Trygderettens lokaler i Oslo.

Rettens sammensetning:

1. Fredrik Bergesen, rettsfullmektig, rettens administrator
2. Kim Holst-Larsen, juridisk kyndig rettsmedlem

Ankenr: 16/02619

Ankende part: Ap, Land X innenfor EØS

Ankemotpart: NAV Klageinstans

Saken gjelder: Anke over avslag på krav om arbeidsavklaringspenger, jf. folketrygdloven §§ 11-3 og 11-8 samt Rådsforordning 883/2004.

K J E N N E L S E:

Ap er født i 1975.

Han har mottatt arbeidsavklaringspenger siden 18. oktober 2012 inntil ytelsen ble stanset ved NAV Internasjonals vedtak av 19. januar 2015. Etter klage ble vedtaket om stans av arbeidsavklaringspenger stadfestet av NAV Klageinstans i vedtak av 5. november 2015. Ap har anket dette vedtaket inn for Trygderetten ved erklæring av 30. november 2015.

NAV Klageinstans har vurdert det påankede vedtaket på nytt i samsvar med trygderettsloven § 13, men har ikke funnet grunn til å endre vedtaket. NAV Klageinstans har forberedt saken for behandling i Trygderetten og har utarbeidet et oversendelsesbrev med en framstilling av saksforholdet og partenes anførsler. Oversendelsesbrevet er datert 23. juni 2016.

Ap har fått tilsendt kopi av oversendelsesbrevet med frist for å uttale seg, men har ikke kommet med ytterligere merknader i saken.

Ankesaken ble sendt til Trygderetten den 13. september 2016.

NÆRMERE OM SAKENS BAKGRUNN

Under overskriftene «Sakens problemstilling» og «Sakens opplysninger» skriver NAV Klageinstans i sitt oversendelsesbrev:

"Sakens problemstilling

Problemstillingen i saken er om den ankende part oppfyller vilkårene for eksport av arbeidsavklaringspenger mens han bor i Land X innenfor EØS.

Sakens opplysninger

Den ankende part har mottatt arbeidsavklaringspenger siden 18.10.12 etter at han først hadde mottatt maksimal periode med sykepenger. NAV mottok den 25.11.14 søknad fra den ankende part om å få beholde arbeidsavklaringspenger mens han var bosatt i Land X innenfor EØS. Den ankende part ble den 18.12.14 tilsendt brev om at han ikke ville motta arbeidsavklaringspenger mens han var bosatt i Land X innenfor EØS, jf. dok. 30. Den ankende part ble deretter registrert bosatt i Land X innenfor EØS 20.12.15. Opplysninger viste at den ankende part hadde registrert sine meldekort fra Land X innenfor EØS den 18.12.14 og 03.01.15. NAV Internasjonalt fattet den 19.01.15 vedtak om stans av arbeidsavklaringspenger fordi den ankende part ikke oppfylte vilkårene om eksport av arbeidsavklaringspenger.

Ifølge den ankende parts aktivitetsplan datert 04.02.14 er planen at NAV, i samarbeid med deg og din arbeidsgiver skal bidra til at du kan beholde ditt arbeidsforhold, jf. dok. 17. Planlagt aktivitet skal fra og med 03.09.13 være kartlegging. Det har ikke blitt utarbeidet noen aktivitetsplan for den ankende part etter dette.

Ifølge spesialisterklæring den 30.05.14 var den ankende part utsatt for en arbeidsulykke den 06.12.05. Yrkesskaden skjedde ved at den ankende part fikk en tung gjenstand på høyre fot. Den ankende part ble operert ett år etter skaden, men har likevel hatt vedvarende smerter i foten. Den ankende part ble operert igjen 26.09.12,

Ap

men har grunnet vedvarende ukarakteristiske smerter blitt vurdert på nytt, blant annet ved Ullevål sykehus. Ved undersøkelse i 2015 har den ankende part vedvarende smerter og ømhet over fotryggen. Det er redusert bevegelighet i MTP 1.

I erklæring fra 05.12.14 fremkommer det at den ankende part har fjernet metallet i foten, og føler at det har blitt betydelig bedre etter dette. Den ankende part har fortsatt noe smerter ved belastning. Den ankende part skade vurderes som tilhelet, men det er fortsatt restartose etter skaden i laterale del av midtfoten. Det vurderes at den ankende part er kommet til veis ende i kirurgisk ortopedisk behandling med rehabilitering. Det må konstateres en restinvaliditet som vil gi den ankende part noen grad av varige gangproblemer. Det antas at den ankende part ikke kan være i jobber med tungt fysisk arbeid og lange gådistanser. Man forventer ikke å kunne bidra til ytterligere bedring med annen medisinsk behandling.

I vedtak av 24.11.14 (ligger i bilag til den ankende parts anke) fremkommer det at den ankende part har fått feilbehandling fra NAV, og at han derfor er berettiget til erstatning etter pasientskadeloven for et forlenget sykdomsforløp. Det fremgår at den ankende part ble sist operert den 16.06.14."

PARTENES ANFØRSLER

Den ankende part, Ap, har opprettholdt kravet om arbeidsavklaringspenger. Fra ankeerklæringen av 30. november 2015 gjengis:

"Det er flere punkt jeg har klaget på :
Klage på tids brudd / påstand om ingen arbeidsrettede tiltakk i Land X innenfor EØS / Det er ble umuliggjort a søke og avgjøre saken før jeg flyttet / Nav Y har behandlet meg svær uhyggelig

Jeg ønsker støtte fra NAV og arbeidsavklaringspenger som jeg mener jeg har rett på. I tillegg skadeerstatning og støtte til omskoleringen jeg driver med .

Vedlegg 5/6 :faktura skole (dette er en del av kostnader boker osv kommer i tillegg)

klage på tids brudd :
Fikk brev dato 26-6-2015 saksbehandlingstid er ca 12 uker måtte ringe 9-11-2015 da ble det opplyst at saken skulle blitt ferdigbehandlet denne dag .
Merkelig nok har brevet dato 5-11-2015
Men uansett er dette er for seint siden 18 - 9 var det 12 uker
det tok minst 7 uker til .

Det første klage gikk over behandlingsfristen og .

Noe som jeg mener er helt feil og burde ha konsekvenser.

påstand om ingen arbeidsrettede tiltakk i Land X innenfor EØS :

Det er rent spekulasjon fra NAV klageinstans .

Jeg har jobbet med dette allerede før jeg flyttet.

Og har faktisk og er allerede startet med omskolering på egen bekostning ,se vedlegg

Ap

faktura og bevis innskriving skole .

Jeg er på nautisk skole utdanning til maritim skipper utdanning .

Kurset startet ikke tideligere enn 11-9-2015 rett etter sommerferie.

Men siden jeg ikke har oppfølging fra NAV , blir det sånn at dem ikke er informert .

Jeg mener dette er en god yrkesvalg .

Om jeg fullfører kurset da kan jeg ha en sittende jobb og kjøre /navigere en sjøskip .

Jeg har planer til videre utdanning etter jeg har fullført denne kurs og praksis .

Men dette kan jeg kombinere med en fast stilling .

Jeg er på skole hver fredag fra 9:00 – 19:30 og prøver a avslutte teoretiske del august 2016

og etterpå må jeg finne en praksis plass til 360 dgn .

I tillegg må jeg ha en kurs Medical first aid / sea survival / Marcom A

Det er ble umuliggjort a søke og avgjøre saken før jeg flyttet :

Jeg ikke fikk lov a søke tidligere , noe jeg har bed NAV internasjonalt.

Jeg har ringt halv et år før jeg flytte til a spørre om jeg kunne beholde arbeidsavklaringspenger og kunne omskolere i Land X innenfor EØS , da fikk jeg informasjon at dette ikke var en problem siden jeg flytte til en EØS land .

Men kunne ikke søke da , tideligst 4uker før flyttingen .

Jeg måtte søke såpass seint i tillegg med lang saksbehandlingstid hos NAV .

Akkurat derfor ville jeg søke tidligere .

Det en faktum jeg har flytte for saken ble godkjent , dette var ikke mitt ønske men det er NAV sitt framgangsmåte.

Jeg er forundret over reaksjonen fra NAV internasjonalt nå reagerer på faktum at meldekort ble sendt inn fra Land X innenfor EØS .

Dette viste dem at skulle skje siden jeg har hatt kontakt med dem før .

Men akkurat da snudde NAV og tok kontakt med meg og så dem skulle avslutte arbeidsavklaringspenger .

Klageinstansen påstår at jeg tok en risiko ved a flytte til Land X innenfor EØS jeg tok ved a flytte før det var avklart om jeg oppfylte vilkårene for rett til arbeidsavklaringspenger .

Det er NAV Internasjonalt som har skapt denne situasjon , de er dem som har feilinformert meg

Jeg har hele veien prøvet å gjøre prosessen ryddig .

Derfor hadde jeg informert lange for jeg ville flytte allerede om det var mulig og om jeg kunne beholde arbeidsavklaringspenger .

Merkelig nok fikk jeg likevel tilbud a få 3 måneder arbeidsavklaringspenger etter jeg har flyttet.

Men da kunne jeg ikke klage på vedtaket .

Det blir og argumentert at jeg har arbeidsavklaringspenger fra 18-10-2012 etter max periode med sykepenger.

Dette er dessverre en resultat av lang ventetid i helsesystem og behandling/operasjonsfeil

som førte til ytterlige forsinkelse. (Jeg har blitt feilbehandlet 2 ganger på rad)

Ap

Jeg har gjort mye til å begrense dette, kjøpt time i privat klinikk til og med samtale med Æ sykehus sitt direktør som beklaget hele situasjonen og operasjonsfeil. NPE har sett på saken, og det er godkjent operasjonsfeil 2 ganger på rad.

Se vedlegg NPE

Veldig uheldig men sånn er det bare.

Nå blir det framført om jeg har blitt sykmeldt lenge og det ikke skjedd noe.

Igen vill jeg påpeke dette er ikke mitt ønske eller feil.

Så det var etter siste operasjon 16-6-2014 og en revalideringstid ca 6 måneder.

Da var jeg først ferdig behandlet.

Men det er en faktum at jeg ikke blir helt frisk

Nav Y har behandlet meg svært uhyggelig :

NAV har tvunget meg da jeg var veldig dårlig og hadde mye smerter å delta i karriereklubben februar /mars 2014.

Dem skulle avslutte arbeidsavklaringspenger hvis jeg ikke deltok.

Kanskje pga at det ikke var klar at jeg var feiloperert (skadet) der og da.

Men jeg mener det er feil å begynne å bedømme situasjonen uten å ha medisinsk utdanning

Min saksbehandler var da B har ringt, og mente det var NAV sitt lege har sagt jeg bare hadde litt vondt i beina og at det var ikke noe hindring å jobbe eller delta i kurs. Denne lege har jeg aldri møtt.

I tillegg mente kurslederen og NAV ansatt C 26-2-2014 at jeg ikke ville jobbe og kommet med uttalelse som : O det er ikke noe problem du har det er bare ta ut skruer og dra på jobb igjen.

Siden han mente han hadde opplevd noe lignende selv.

Og mente det var passende å lage en vits om dette.

Kursledere D 5-3-2014 :

Alle som er her på kurset er 100% frisk og klarer å jobbe 100% dette måtte være helt klar.

I en personlig samtale jeg har med han i begynnelsen av kurset sier han til meg :

Jeg lurer hvordan du har det hjemme når du har smerter, og du må bare lære å leve med det

Og at jeg ville bli sosial pasient om jeg hvis jeg ikke ville jobbe eller noe.

Jeg mener slike uttalelser er veldig uheldig og upassende.

I denne periode hadde jeg en skrue i mitt fot som var feilplassert og stakk i naboled. Dette medførte dårlig søvn og utrolig mye smerter

Hele måten hvordan jeg har blitt behandlet av NAV sitt side er umenneskelig og har påført meg psykisk skade, jeg det fortsatt tungt med dette. (er under behandling)

Siden jeg har alltid jobbet knallhard, men ble veldig begrenset etter en yrkesulykke som ikke var mitt feil.

Ap

Følelse fra første møte med NAV har vært at dem ville være kvitt meg snarest . Jeg har det veldig tungt med dette siden jeg har yrkesskadet meg i Norge ,i tillegg operasjonsfeil som har forverret situasjonen

Jeg føler meg uønsket i Norge siden jeg har skadet meg ,og NAV systemet var ikke av hjelp men har forverret hele situasjonen .

Dette var for meg en av argumentene til a flytte tilbake til Land X innenfor EØS

En annen ting er at jeg faktisk ble satt over til en annen saksbehandler som ikke viste noe om saken mitt ,og NAV ikke har klart a finne praksisplass til meg eller .

Det et lettere a omskolere i mitt egen språk , samme med a finne arbeid .

Nå påstår klageinstansen at det dem har erfaring at det tar lengre tid i Land X innenfor EØS a gjennomføre arbeidsrettede tiltakk tar lang tid eller er umulig .

Jeg mener dette viser bare mer hvordan dem ser på situasjonen , og jeg ser det som rent spekulasjon. (og veldig uhyggelig forøvrig)

Uansett om dem mener dette , da er dette noe som dem burde ha kommet med da jeg tok kontakt da jeg forklarte jeg ønsket a flytte .

Og ikke komme med slike kommentarer i etterkant .

Det er veldig beklagelig situasjonen har blitt sånn jeg hadde gjerne kommet til en god løsning med NAV .

Og har alltid ville komme til en løsning men mener NAV ikke har vært løsningsorientert i denne sak .

Som sikkert er kjent hos NAV har det ofte blitt jeg som tok kontakt med dem for a finne en løsning eller omskolering , men NAV ønsket a vente og se hvordan det skulle utvikle seg .

Obs Bistand jeg kunne fa til a skrive ankeerklæringen hos nærmeste NAV kontoret i nærheten var i dette tilfelle vel lit vanskelig i praksis.

Om du ønsker mer informasjon/ dokumentasjon gjerne ta kontakt med meg
Jeg burde vell ha hatt advokat men det blir vel ikke mulig siden jeg hverken kan betale dette eller har tid til a ordne med det"

Ankemotparten, NAV Klageinstans, har i oversendelsesbrevet lagt ned påstand om at det påankede vedtak stadfestes og har anført:

"NAV Klageinstans legger til grunn at den ankende part har mottatt arbeidsavklaringspenger siden 18.10.12 etter at han hadde mottatt maksimal periode med sykepenger. Den 25.11.14 mottok NAV den ankende parts søknad om å få flytte til Land X innenfor EØS med arbeidsavklaringspenger. Den ankende part fikk den 18.12.14 tilsendt et brev med informasjon om at eksport ikke ville bli godkjent og varsel om at arbeidsavklaringspenger ville bli avslått hvis han flyttet til Land X innenfor EØS. Den ankende part ble deretter registrert som utvandret fra Norge fra 20.12.14. Opplysninger viste at den ankende part hadde registrert sine meldekort fra Land X innenfor EØS den 18.12.14 og 03.01.15. På dette grunnlag ble det den

Ap

19.01.15 fattet vedtak om avslag av arbeidsavklaringspenger fra utvandringsdato den 20.12.14. Det legges videre til grunn at det uomtvistet at den ankende part har flyttet til Land X innenfor EØS.

Arbeidsavklaringspenger kan fortsatt ytes eller tilstås under opphold i bostedslandet ved flytting til annet EØS-land, jf. ROF 883/2004 artikkel 21. Vedkommende må i slike tilfeller søke om tillatelse til å beholde ytelsen ved reise til bostedslandet eller flytting til et annet EØS-land.

Adgangen til å motta arbeidsavklaringspenger er videre betinget av at vilkårene for ytelsen vil være oppfylt også i bostedslandet, jf. forordningens art. 21 nr. 1 b) jf. alternativ ii) som fastslår at ytelsen skal gis "i samsvar med bestemmelsene i lovgivningen den anvender". Dette betyr at avtalte aktiviteter i henhold til plan må la seg gjennomføre også i bostedslandet. I motsatt fall vil ikke vilkårene for ytelsen være oppfylt, og retten til arbeidsavklaringspenger faller bort. Det er derfor en forutsetning for å oppfylle vilkårene for rett til arbeidsavklaringspenger at den ankende part kan oppfylle sin aktivitetsplikt etter § 11-8.

Selv om den ankende part har hatt et forlenget sykdomsforløp grunnet feilbehandling anser klageinstansen se at den ankende part ved stanstidspunkt 20.12.14 i all hovedsak var ferdig behandlet og at ytterligere medisinsk behandling ikke ville medføre noen betydelig bedring av arbeidsevnen. Den ankende part kunne derfor ikke oppfylle sin aktivitetsplikt gjennom medisinsk behandling i Land X innenfor EØS, jf.

§ 11-6 bokstav a. For at aktivitetsplikten til den ankende part etter § 11-8 skulle overholdes må den ankende part delta på arbeidsrettede tiltak i Land X innenfor EØS, jf. § 11-6 bokstav b.

NAV Klageinstans kan ikke se at den ankende part har vært i kontakt med Land X innenfor EØSske trygdemyndigheter og mottar oppfølging derfra. Den ankende part har heller ikke siden 20.12.14 deltatt på godkjente arbeidsrettede tiltak. Vi kan derfor ikke se at aktivitetsplikten er oppfylt.

Den ankende part har anført at han deltar på arbeidsrettede tiltak gjennom å ta utdanning. Det er i den ankende parts anke innsendt dokumentasjon på at den ankende part har fått plass ved utdanningsinstitusjon i Land X innenfor EØS. NAV Klageinstans vil bemerke at brevet som bekrefter at den ankende part har fått plass ved studier er datert 24.09.15 og er for semesteret 2015/2016. Dette er mer enn et halvt år etter at den ankende part flyttet til Land X innenfor EØS. Studiene som er påbegynt er uansett ikke godkjent som arbeidsrettede tiltak av Internasjonalt etter Forskrift om arbeidsmarkedstiltak. Det er heller ikke en del av den ankende parts aktivitetsplan. Studiene som den ankende part har påbegynt oppfyller derfor ikke den ankende parts aktivitetsplikt.

Når den ankende part ikke oppfyller sin aktivitetsplikt etter § 11-8 mens han er bosatt i Land X innenfor EØS oppfyller han heller ikke vilkårene for rett til eksport av arbeidsavklaringspenger etter ROF 883/2004 artikkel 21.

NAV Klageinstans Oslo og Akershus finner etter dette at det påankede vedtaket av 05.11.15 er i samsvar med gjeldende regelverk og praksis."

RETTENS BEMERKNINGER

Det spørsmål retten skal ta stilling til, er om Ap har krav på arbeidsavklaringspenger etter flytting til Land X innenfor EØS.

Rådsforordning 883/2004 artikkel 11 nr. 1, 2 og 3 bokstav a lyder:

"Almindelige regler

1. Personer, som er omfattet af denne forordning, er alene undergivet lovgivningen i én medlemsstat. Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit.

2. Ved anvendelse af dette afsnit anses personer, som modtager en kontantydelse i kraft af eller som følge af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, for at udøve nævnte aktivitet. Dette gælder ikke i forbindelse med invalide-, alders- eller efterladtepensioner, pensioner ved arbejdsulykker eller erhvervssygdomme eller kontante ydelser ved sygdom, der dækker tidsubegrænset behandling.

3. Med forbehold af artikel 12-16:

a) er en person, der udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en medlemsstat, omfattet af denne medlemsstats lovgivning."

Rådsforordning 883/2004 artikkel 21 nr. 1 lyder:

"En forsikringstager eller hans familiemedlemmer, som er bosat eller opholder sig i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, har ret til kontantydelse fra den kompetente institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution. Ved aftale mellem den kompetente institution og institutionen på bopæls- eller opholdsstedet kan disse ydelser dog udbetales af bopæls- eller opholdsstedets institution for den kompetente institutions regning efter lovgivningen i den kompetente medlemsstat."

Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 11-3 lyder:

"Det er et vilkår for rett til ytelser etter dette kapitlet at medlemmet oppholder seg i Norge.

Ytelser kan likevel gis til et medlem som i henhold til sin aktivitetsplan, jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14 a, får medisinsk behandling eller deltar på et arbeidsrettet tiltak i utlandet.

Et medlem kan også få ytelser etter dette kapitlet i en begrenset periode under opphold i utlandet dersom det kan godtgjøres at utenlandsoppholdet er forenlig med gjennomføringen av den fastsatte aktiviteten, og ikke hindrer Arbeids- og velferdsetatens oppfølging og kontroll."

Folketrygdloven § 11-8 lyder:

"Det er et vilkår for rett til ytelser etter dette kapitlet at medlemmet bidrar aktivt i prosessen med å komme i arbeid. Medlemmet skal medvirke ved utarbeidelsen av en konkret plan for hvordan han eller hun skal komme i arbeid (aktivitetsplan), jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a tredje ledd. Kravene til egenaktivitet skal tilpasses den enkeltes funksjonsnivå og aktivitetsplanen skal endres ved behov."

Dersom retten er kommet til samme resultat som ankemotparten og er enig i den begrunnelsen som er gitt i oversendelsesbrevet, er det tilstrekkelig å henvise til denne, jf. trygderettsloven § 21 annet ledd og tvisteloven § 19-6, femte ledd siste punktum.

Retten er kommet til samme resultat som ankemotparten og kan i det vesentlige slutte seg til det som framkommer foran under ankemotpartens anførsler.

Retten vil likevel bemerke:

Det er ikke omtvistet at det etter Rådsforordning 883/2004 artikkel 21 er adgang til å eksportere kontantytelser til et annet EØS-land. Videre er det ikke omtvistet at arbeidsavklaringspenger er å anse som en kontantytelse etter dette regelverket.

Som ankemotparten påpeker, gir rådsforordningen anvisning på hvilket lands lovverk som skal gjelde for vurderingen av retten til å ta med ytelsen. Retten finner ut fra sakens opplysninger at det er klart at det er norsk lovgivning som gjelder ved avgjørelsen av spørsmålet om Ap kan beholde arbeidsavklaringspengene etter flytting til Land X innenfor EØS.

Ap må altså fylle folketrygdlovens vilkår for kunne motta ytelsen.

Det følger av folketrygdloven § 11-3 annet ledd at ytelser kan gis til et medlem som i henhold til sin aktivitetsplan, jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14 a, får medisinsk behandling eller deltar på et arbeidsrettet tiltak i utlandet.

Slik saken er opplyst for retten, foreligger det ingen holdepunkter for at Ap har vært i noen form for behandling eller arbeidsrettede tiltak etter at han flyttet til Land X innenfor EØS i desember 2014 frem til han i september 2015 på eget initiativ påbegynte utdanning som maritim skipper. Dette ble imidlertid ikke nedfelt i noen aktivitetsplan, og ble for øvrig ikke avklart hverken med norske eller Land X innenfor EØSs trygdemyndigheter.

Retten kan derfor ikke se det godtgjort at Ap etter utflyttingen til Land X innenfor EØS tilfredsstiller kravet i folketrygdloven § 11-3 om at han i henhold til aktivitetsplanen enten mottar medisinsk behandling eller deltar på et arbeidsrettet tiltak.

Anken har etter dette ikke ført frem. Det påankede vedtaket stadfestes.

S L U T N I N G:

Vedtak truffet av NAV Klageinstans den 5. november 2015 stadfestes.

Fredrik Bergesen
(sign.)

Kim Holst-Larsen
(sign.)

Bekreftes for
rettens administrator

Ann Johnsen
etter fullmakt